

Конспект лекції 14 –

ВСЕСВІТ. ПЕРЕВІРКА ПРАВДИВОСТИ СВІТОГЛЯДІВ (Частина 2)

Ми продовжуємо розглядати як можна перевірити світогляди на правдивість чи хибність їхні тверджень. І один із таких простих способів: варто поглянути, як кожен із світоглядів відповідає на певні практичні питання життя. І чи є в цих відповідях помилки чи суперечності. Візьмімо просте питання. Що його задає кожна людина, що живе на землі – **звідки я з'явився?** Ми трохи розширимо – не просто, звідки з'явилася людина, а звідки з'явився весь всесвіт? Іншими словами – факт існування всесвіту – що він нам каже про своє походження, звідки він з'явився? І в попередніх лекціях ми говорили про те, що в нас не так багато варіантів. У нас їх кілька, в рамках курсу я говорив про п'ять. Можливо можна додати ще, але всі вони будуть у варіаціях тих відповідей, які ми групуємо у п'ятьох відповідях.

Перший, що всесвіт сам себе створив. І це одне з найпоширеніших поглядів атеїзму – природа створила сама себе.

Другий варіант – той, що всесвіту, по-суті, немає, він є оманною, ілюзією. Це пантеїстичний світогляд каже про це, бо пантеїзм, відповідаючи на питання, що ж насправді є справжня реальність, відповідає, що матерії немає, є тільки метафізична складова, існує лише бог. Тому всесвіту як такого немає, він – ілюзія, матерії не існує.

Третій варіант відповіді чи пояснення, чому існує всесвіт це те, що виникнення всесвіту – випадковість. Її не було, а потім випадково вона з'явилась. І схоже на це, наводить і атеїстичний світогляд. Стоїть на цій позиції і політеїзм, що це є суто випадковий результат боротьби різних богів і боженят, їхніх дітей, чи смерти богів. Ну ось випадково сталося так.

Четвертий варіант – це той, що всесвіт існував завжди, і в цій лекції ми розглянемо це питання, тобто всесвіт існував завжди, часу його виникнення не було, коли його не було, бо він існував завжди. Одна із відповідей атеїзму, коли йому доводиться уникати, вочевидь логічно-помилкової відповіді, бо всесвіт сам себе створив.

І п'ятий варіант, що всесвіт – це результат створення Бога. Слово Бог ми можемо заступити словом Досконала Істота, чи Безпричинна Причина, тобто та Істота, що є Особистісна, існувала вічно, і не потребувала причини свого існування. Про це також ми поговоримо пізніше.

Отже, розглядаючи можливі варіанти, ми в цій лекції розглянемо саме четвертий варіант, що всесвіт існував завжди. Чимало популяризаторів науки говорять про те, що всесвіт існував завжди. Він переходить із одного стану в інший, він був

вічний. І ви можете прочитати ось такі абсурдні твердження, що безкінечно багато років тому якимось чином щось вибухнуло, перейшло із одного стану в інший тощо. Але насправді, гляньмо, як реально це твердження атеїстичного світогляду відповідає дійсності. По-перше, я хотів би сказати, що це доволі абсурдне твердження, певної мірою глупе, наївне, бо, по-суті, заперечує головні закони термодинаміки, фізики. Зокрема, воно виключає те, що закон ентропії, як один із основних законів термодинаміки не діє, або його у минулому не було. Або те, що вічність тому були інші фізичні закони. Тоді науково ми нічого не можемо знати про вічність тому, якщо там не діяли фізичні закони. Тоді ми виходимо за межі науки, і це стає релігією, вірою, філософією. І ті, хто стверджує, що фізичні закони речовини не діяли, перестають бути вченими, і не мають права говорити що небудь наукове про походження світу і впливаються до спільних лав з філософами, які розповідають про свої судження. До того ж твердження, що всесвіт існував завжди, порушує засадничі закони науки. Зокрема, що розповідає нам закон про збереження енергії? Те, що всесвіт, вся речовина, вся енергія нізвідки не з'являється ніщо, і нікуди ніщо не зникає. До речі, це біблійна фраза. В Біблії сказано, що за великою могутністю і знанням Божим, щ у Нього ніщо й ніколи не вибуває. Тобто, те, що Бог створив у всесвіті, ніщо нікуди не губиться, ніяка маса, ні енергія, не випаровується, ні щезає – все, що Господь створив, воно є, й не вибуває. Але закон ентропії, фізичний закон, ми ще казали про нього як про закон теплової смерті всесвіту, по-суті, він саме і описує процес умирання. І на моє особисте переконання, це є ота грань, де ми бачимо віддзеркалення Божих принципів, Божих слів у світі, за яким ми можемо спостерігати за допомогою наукових методів. Бог казав, що земля проклята, Бог казав, що тепер вона буде родити тернину й осот, і в поті лиця потрібно буде працювати, щоб заробити хліб і поживу. Бог говорив, що витрачена енергія не вся йде на корисну працю, вона буде розсіюватися, буде розпорошуватись. Людина все життя буде змагатися з ентропією. І що таке ентропія? Ми кажемо, що згідно з законом збереження енергії кількість маси енергії залишається незмінною, тобто – це **перший закон термодинаміки**, тобто, кількість маси енергії залишається незмінною. А ось другий закон стосується її якості, доступності, можливості, властивості виконувати роботу погіршується. Тобто, корисна енергія розпорошується. Можливо ви чули такий термін як-от: коефіцієнт корисної дії. І часом різні механізми оцінюються з погляду скільки витрачено корисної енергії, і скільки тієї енергії виконувало корисну працю. Можливо ККД двигуна внутрішнього згорання близько 70% найкраще, паровий двигун – може бути 20-30, я чув, що може бути до 40%, може бути більше. Але, по-суті, ми розуміємо, що паровий двигун менш ефективний. Потрібно витратити більше палива, більше зусиль докласти, щоб виконати корисну працю. Можливо ще більш простіший і зрозумілий приклад ентропії – це приклад чи опис заходу, коли ви запросили гостей, накрили стіл, прибрали квартиру, максимально поховали всі речі, привели все до ладу, витерли пил,

все розставлено по своїх місцях, рівненько. Але коли до вас у квартиру прийшли 10-15 людей, бо у вас були, можливо, або день народження, або якесь свято. І ви провели цей веселий і цікавий захід, і коли гості пішли – ви можете уявити, на що схожа тепер ваша квартира. Навіть не треба придумувати такий захід. Варто тільки навести лад у кімнаті, зачинити її на тиждень, на два, на місяць, можливо, на рік, а потім поверніться, відчиніть цю кімнату і побачите, що якимось чином безлад з'явився сам. Це є приклад того, що більш складні упорядковані структури мають тенденцію до руйнації, приходять до хаосу й опускаються на нижчий рівень упорядкованості. І ось цей закон фізики, засадничий закон термодинаміки, нашого розуміння влаштування нашого світу як раз і говорить про те, що в природі будь-яка діяльність включаючи горіння сонця, зірок призводить до втрати енергії. Тобто, світ наш колись було створено досконалим, але поступово, як заведена пружина годинника розкручується, енергія втрачається і він поступово рухається до своєї зупинки. Тобто, більш складні структури розкладаються на менш упорядковані структури. І якщо всесвіт іде до свого кінця, то в нього був свій початок. Тобто, він не може вічно йти до свого завершення – а те, що йде до свого кінця, це спостереження, засноване на науковому методі – ми розуміємо, що вічно він йти до свого кінця не може. Він мав свій початок. Тому твердження, що всесвіт існував завжди, вже стає антинауковим. Якщо всесвіт старий, то він мав би бути молодим колись. Він не може бути старим завжди. Ми бачимо процес деградації, процес спрощення. Значить, цей процес не має йти вічно, має бути точка відліку, повинен бути початок. Повинно бути народження. А потім цей процес поступово сходиться на нуль. І те, що він зношується, говорить про те, що він колись був новий – всесвіт мав початок. Якщо всесвіт зупиняється. То його колись мали завести. Він мав би мати ось оцей поштовх. Але хтось може сказати, що ось ми ось спостерігаємо в усьому всесвіті процес розвитку, а не вмирання. Я б хотів сказати, що удаваний процес живого організму – це не що інше. Як задалегідь запрограмований процес. Це якраз уповільнюваний, але продовжуваний запрограмований процес змін. І такий удаваний розвиток живого організму цілком не усуває дію другого закону термодинаміки, або другого початку термодинаміки. Тож ми можемо сміливо спостерігати зміни, використовуючи науковий метод спостережень, ми можемо вести до твердого висновку, що всесвіт мав свій початок, він не існував завжди, мав точку відліку. Можливо, щоб уникнути оцієї логічної помилки про вічне існування всесвіту, було введено поняття «великого вибуху», що відбувся мільйон й мільйони років тому.

Якщо хтось із учених стоїть на позиціях початкового всесвіту, те, що всесвіт мав точку відліку – він недалекокий від прийняття теїстичного світогляду на походження всесвіту. І хай там як людина не називала точку відліку історії чи початок історії всесвіту, якщо він каже, що це великий вибух чи створення – це говорить про те, що люди граються у терміни. Але коли людина визнає початок всесвіту – вона недалеко

від теїстичного світогляду. Бо тоді відразу постає питання: якщо всесвіт мав початок, якщо всесвіт мав вибух на початку, то що стало причиною цього вибуху, що стало причиною цього початку? Зверніть увагу, що ця причина не може бути матеріальною, бо тоді ми потрапляємо у пастку зачарованого кола визначення або підтвердження, що матеріальна причина стала причиною результату, який є матеріальним. Тоді що стало причиною отієї першої причини, якщо вона матеріальна. Все матеріальне не може вирватися за межі закону фізики. Тому і матерія повинна мати початок, вона не може існувати вічно. Тобто, причина великого вибуху не може бути вічною причиною, якщо вона матеріальна. Тобто, все, що в рамках фізики матерії – повинно мати початок. Бо ми спостерігаємо її поступове вмирання, а вмирання не може відбуватися вічно. Має бути точка відліку. Тож, дорогі друзі, якщо хтось скаже вам, що поділяє погляд великого вибуху, то наступне питання, що ви маєте задати цій людині: «А що вибухнуло? Що стало причиною великого вибуху? Або хто став причиною великого вибуху» І ось якраз наші розмірковування про те, що наш всесвіт – це результат Божих дій чи дій цієї досконалої Істоти, Першопричини – це буде наша наступна лекція, що висвітлюватиме докази цієї позиції.

Тож, друзі, я говорив про те, що ми розглядаємо правдивість чи хибність кожного зі світоглядів. І ми з вами продемонстрували те, що, коли ми задаємо прості запитання про життя, зокрема звідки я, звідки я з'явився і звідки з'явився всесвіт, ми дивимось як кожен з цих світоглядів відповідає на це запитання: як відповідає атеїзм. І ми бачимо, що це було самостворення чи всесвіт існував вічно – логічно неспроможне ненаукове твердження. Коли ми дивимось як відповідає пантеїзм про те, що всесвіт – це ілюзія, а Декарт сказав, що я не ілюзія, бо я повинен мати свій початок, звідки я з'явився, цей світогляд не дає відповіді, каже, що ти існував вічно. Або ми повертаємось до антинаукового твердження, або це порушення логіки. Таж позиція політеїзму про те, що всесвіт – це випадковість, має все ж таки на увазі наявність Творця. Хто став цим творцем? Творцями були матеріальні боги, тоді вони самі потребують творця, бо вони мають свій кінець, а матерія не може існувати вічно, ми про це щойно говорили. Тож, звідки вони постали. Тоді боги не матеріальні. Але питання переходить у площину – чи є бог справді богом, якщо він обмежений у своїй владі, у своїй могутності. Але про це будемо говорити пізніше в рамках нашого курсу.

І ось оці чотири варіанти, що всесвіт самостворився, що всесвіт – це ілюзія, що всесвіт випадковість і що всесвіт існував завжди – неправильні. Тоді залишається останній п'ятий варіант. І розгляньмо його з вами, що всесвіт- це дія Божа.